

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványban átvéve:
 Egész évre — 10 kor.
 Segyédévre — 4 :
 Kétyben kétszer kérvén:
 Egész évre — 20 kor.
 Segyédévre — 5 :
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Segyédévre — 6 :

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Még mindig várunk egy a hófűt és
Egyes utáni napok kivételévelSzociális és kiadványok:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.A szerkesztőség házirataik visszavételére
vagy megvásárlására nem vállalkozunk.Hirdetéseink és hirdetőink a
kiadványainkban ingyenesen

Egyes utáni napok kivételével

NAGYVÁRAD június 23.

Heverő tőkék.

(Dr. H. L.) Borus közgazdasági látóhatárunkon néha mégis csak föltűnik egy kis derű, amely jobb jövővel biztatja a csüggedőket és reményvesztetteket. A keresztény társadalom jobbainak méltatlankodó szavára megindult népmentési akció hozza gazdasági életünk felhői közé időközönként, ezt a kisebb-nagyobb sugarat, világitásra, melegítésre.

Mostanában olvastunk a *selyemtenyésztés* jelentékeny emelkedéséről. Szegzárdról, a selyemtermelés irányító központjából azt jelentették nem régen, hogy a selyempete kiosztásánál az idén még a tavalyinál is sokkalta nagyobb érdeklődés mutatkozott. Tavaly 107.702 család foglalkozott selyemtermeléssel, kik összesen 1 millió 707 kilogramm selyemgubót produkáltak. A selyemtenyésztés révén az elmúlt esztendő végén 4.805.182 koronát fizettek ki. Nemcsak a termelők, keresete növekedett, hanem arányban vele gyarapodott a selyemgyári munkások keresménye is. A munkások 1 millió 700 ezer korona bért kaptak a múlt esztendőben.

Ennyit mond a szegzárdi hivatalos közgazdasági jelentés, amely buzdításul szolgálhat a falusi nép vezetőinek. Mert ez még évek munkája után is csak a kezdet kezdete. Vannak vidékek, ahol még csak fogalmuk sincs az embereknek a selyemhernyóról s hogy a gubókról selymet gombolyítanak, azt csak amolyan mesének tartják. Csak érdeklődni kell a do-

log után az Alföldön, tömegesen hallhatunk ott ilyen beszédet. Gondoskodni kell tehát mindenütt eperfákról s már az iskolában rá kell vezetni a népet a selyemhernyótenyésztésre. Kis utbaigazítás után apró gyermekek munkaképtelen családtagok, otthonülő öregek szépen elbábrálhatnak az etetéssel s így kellő felügyelet mellett jócskán hoznak pénzt a házhoz a gubók, pedig a mezei, vagy műhelybeli munka sem szenvedett miattuk fennakadást.

Ugyancsak a közelmúltban jelent meg a földmivvelésügyi minisztérium 1903-ról szóló *tejszövetkezeti* kimutatása. Hét esztendő alatt, mondhatnók így is — hét sovány esztendő alatt, 517-re szállott a magyar tejszövetkezetek száma. A szövetkezeteknek 50.450 tagjuk volt, 94.664 üzletrészessel. Az elmúlt évben feldolgozott tej mennyisége mintegy 89 millió liter. Évi bevétel 10 és fél millió korona. A tejszövetkezetek szaporodása fellendítette a vajkivitelt is. A kivitel értéke a kimutatás adatai szerint meghaladta a 10 millió koronát. Magunk is láttunk falukat, amelyek a filloxéra tönkretett, de a tejszövetkezet négy-öt év alatt tökéletesen helyrehozott. Ismerünk papokat és tanítókat, akik nemcsak kiváló buzgalommal, de irigylendő ügyességgel kezelik egy-egy nagyobb szabású tejszövetkezet ügymenetét. Ez a munka is olyan, hogy többnyire csak a reggeli és esti órákban okoz gondot, napközben azonban nem s így a főfoglalkozást senkinél sem hátráltatja. Szépen kamatozik a tejszövetkezet is valamennyi. A köcsögökkel naponként szokásos piacozás időrablás, de meg ami

pár garas jár utána, azt is elvásárolja a nép a városban nyomban; hogy az erkölcsi hátrányokról ne is szóljunk.

Nemcsak a tejet, a tojást is igen jól lehet értékesíteni szövetkezeti uton. Valamint a gyümölcsöt is. Hanem mindehhez persze ló, szarvasmarha, baromfi, mennél nemesebb gyümölcsfa is kell. Elvéve találunk olyan vidéket is, ahol még az országutat is gyümölcsfák szegélyezik, másutt azonban alig akad egy-két gyümölcsfa az egész faluban, de ezt is lelopják zölden. Vezessük rá a népet, hogy nemcsak állami gyámkodás mellett tudjon annyira-mennyire korszerűen gazdálkodni, de a maga erejéből is.

Itt a *fürdőszézon* is megint. Mennyi pompás klimatikus gyógyhelyünk, mennyi jó fürdők van nekünk! Mégis, aki csak teheti, külföldre viszi a pénzét. Igaz hogy a berendezettebb magyar fürdők, méregdrágák, az olcsók meg kezdetleges, vagy elhanyagolt állapotban vannak. De ennek is a mi éhjelenségünk az oka. A drága fürdők zsidó konzorciumok kezében és zsebében vannak a keresztény társadalom hanyagsága folytán, az olcsók pedig a keresztény tulajdonosok nemtörődömsége folytán panganak.

Nem hiába nevezték el Kánaánnak hazánkat. Sokan megfejték már, de azért még mindig ad annyit, hogy a létezőnél sokkal jobb állapotot teremthetne belőle népe. Sok kincsünk hever nekünk elrejtve, most már a helyét is tudjuk körül-belül, csak éppen ki kellene ásni. Lám, mennyi garas lakik például az igénytelen selyemgubóban is, meg mennyi a tejesköcsögökben és mennyi a gyü-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A bérkocsi.

Irtá: ROBERT FRANCHEVILLE.

Hajnali három óra tájban arra ébredtem, hogy egy bérkocsiban ülök, a mely lassan poroszkál valami ismeretlen boulevardon.

Hogy mi módon, mi okból vagyok a bérkocsiban? Talány! . . . Kinos sejtelem vett erőt rajtam s átkutattam összes zsebeimet: valamennyiben együttvéve nyolcz frankot találtam.

Hogyan fizessem ki a bérkocsit?

Szorongó szívvel hámoztam ki feleleteiből a titokzatos kocsisz részleteit. S megtudtam, hogy két óra 47 perc óta ülök a coupéban és a Monceau park és Buttes-Chaumont közt álmodtam álmaimat ebben a kerekben járó ágyban.

Teringtett, ha ez így van, nem kínálhatom meg a kocsiszt nyolcz frankkál!

— Ilyen körülmények közt — mondtam magamban — nem marad más hátra, mint megtartani a bérkocsit addig, amíg pénzt szerzek valahol.

Ujra elaludtam tehát és a ló — gyönyörű neve volt: Cocotte — lassu, kopogó léptekkel botorkált tovább Páris utcáin. A kocsisnak, természetesen azt mondtam, hogy vigyen ahová akar.

Eljött a regg. Elkocsikáztam különböző barátaimhoz, rokonaihoz és mindenütt szívélyesen fogadtak.

Meghívtak reggelire, majd ebédre; ezalatt pedig bérkocsim ott várakozott a kapu előtt, amit a legjobb chicnek minősített mindenki.

Estig mindössze egy aranyat tudtam szerezni és egy halom ajándékot, amely csaknem megtöltötte a kocsim belsejét. Aki bepillantott, azt hihette, hogy egy áruháznak a szállítója vagyok.

Ekkor a kocsis azt akarta, hogy fizessem ki őt, mert ő meg a lova már éhenhalnak. De röviden csak ezt válaszoltam:

— Barátom, azzal én nem törődöm. Nem az én bajom. Magát én óraszámra fogadtam, akkor fizetem ki, ha elhagyom!

Bele kellett törődnie az igazságba. Egy kissé morgott ugyan, de aztán megcsapkodta lovát. Gyí, Cocotte!

Másnap az ügyek éppen nem voltak rózsásak.

A husz frankból, amelyet tegnap szereztem, alig maradt valami, miután jól beebédelttem és szivarokat vásároltam.

Kocsisom szemmel láthatólag soványodott. Cocotte pedig úgy támolygott, mintha elvesztette volna a bizonyos alapot; szegény állat a gazdájával együtt 48 óra óta mit sem evett . . .

De hadd jegyzem föl itt naplószerű módon az ezután következő napok eseményeit, mint ahogy a tengerészek szokták utközben.

3-ik nap. — Nincs szerencsém. Miután bejártam az összes kiadókat és szerkesztőségeket, ahol némi tekintélyes örvend a tehetőségem, összegyűjtöttem 3 frank 60 centimést. Nincs miből táplálni kocsisomat és a lovát. A bérkocsi szakadatlanul halad tovább az útjain. A kocsis, feldühödve az éhség miatt, háromszor nekijáratott a hentesboltok kirakatának; de szerencsére a lovat nem érdekelte a husnemű és nem zuzta be a kirakati ablakot.

4-ik nap. — Mondtam már magának addig tartom meg a kocsiját, amíg nekem tetszik; ehhez jogom van. Hagyjon nekem hát békét! . . . Minden ajándéktárgyamat eladtam; az eladásból befolyt 22 frank. Most sokkal könnyebben húzza Cocotte a bérkocsit. Az az aggodalmam, hogy örök időre megmered-

mölcsben. Hát még a hegyeink, völgyeink, erdeink, rónáink szép fekvésében, üde levegőjében, történelmi nevezetességében. Aztán fürdőinkben. Es még temérdek helyen másutt. Ki kell azokat a garasokat kaparni, elő kell keresni azt a sok heverő tőkét, hogy forogjon és kama-tozzék.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 23.

Elnök: Perczel Dezső megnyitja az ülést, bemutatja a beérkezett irományokat.

Adjon az elnök elégtételt.

Szederkényi Nándor a házszabályokhoz szól személyes kérdésben, szót tesz, hogy az elnök tőle tegnap megvonta a szót. Erre nem volt ok. O sem illelen nem volt, sem erkölcs-teleen, sem nem sértegetett. Hivatkozik a nap-lóra és arra, hogy mint képviselő az elnök is ugyan abban a tárgyan szólalt fel. Elégtételt kér, mert ellenkező esetben bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Elnök elmondja a tényállást. Szederkényi azt mondotta, hogy megütközik az elnök eljárása fölött.

Kubik Béla: Minduntalan megütközünk mi az elnök eljárása fölött.

Elnök: Az elnök ellen e szavakban sértés foglaltatott, ez volt az oka annak, hogy megvonta a szót. O a mentelmi ügyben nem volt érdekelt, szükségesnek tartotta, hogy mint képviselő megadja a felvilágosításokat.

Szederkényi Nándor miután nem kapott elégtételt, kéri ügyének a mentelmi bizottsághoz utasítását.

Elnök kijelenti, hogy ez ügyben a bejelentés tudomásul vétetvén, a mentelmi bizottságnak ki fog adni.

Következik a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A Ház harmadszori olvasásban is elfogadja a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot.

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben szükségesnek tartja a tegnap szót tett mentelmi ügyre vonatkozólag megadni a tiszta felvilágosítást annyival is inkább, mert tegnap az ő nevével is kapcsolatba hozták a dolgot. O intézkedett úgy, hogy e jelentés ne terjesztessék be. Egyrészt azért, mert az illető képviselők kijelentették neki, hogy a Házat

megkövetik, ezáltal orvosolni fogják a sérelmet. Másrészt, mert ő a Ház tekintélyének sokkal jobban megfelelőnek találta, ha a képviselők minden ráerőszakolás nélkül tisztán spontán elhatározásukból adnak elégtételt. Tet-téért elvállalja a felelősséget. Kijelenti, hogy Kossuth Ferencnek nem volt része a dologban, mert az illető képviselők maguk tettek ő előtte kijelentést arra nézve, hogy hajlandók a Házat megkövetni, mielőtt a jelentés be nem adatnék. Hogy aztán a jelentés később adatott be, azt a parlamenti körülmények nagyon is indokolják.

Ugron Gábor osztja Apponyi nézetét, hogy a Háznak nagyobb elégtétel az, hogy ha a képviselők maguktól követik meg a Házat, de a megkövetés nem történt meg, ezért az ügy nincs is elintézve, a mentelmi bizottságnak tehát kötelessége lett volna jelentését beterjeszteni.

Kubik Béla: Személyes kérdésben szólva fenntartja tegnapi közbeszólását, hogy nem Kossuth Ferenc közbejárására történt a mentelmi bizottság jelentésének az elheverte-tése.

Szivák Imre politikai szempontból nem tartja fontosnak ezt a kérdést. Kijelenti, hogy annak idején Apponyi Albert gróf elnökkel volt egy bizalmas értekezlet. Amikor ennek végeztével szétoszlott a társaság, Kossuth Ferenc megjegyezte, hogy a jelentés beterjesztésére már mostan nincsen szükség. Tehát ő a dolgot Kossuthtól hallotta, ennél fogva állítását fenntartja.

Kubik Béla tiltakozik Kossuth meggyanúsítása miatt, mert az ő pártja ez által ismét paktálásokkal vádoltatik.

Azt hiszi, hogy Szivák helyreigazításával eloszlott a gyanú.

Következik a névszerinti szavazás a miniszterelnök válaszára a galaczi konzulnak az ügyében.

Ezt megelőzőleg azonban az elnök indítványozza, hogy a vasutasok fizetésére vonatkozó jegyzőkönyvi rész nyomban hitelesíttessék, hogy a javaslat tárgyalatás céljából átküldes-sék a főrendiháznak.

A Ház elfogadja az elnök indítványát, hitelesíti a jegyzőkönyvnek az ide vonatkozó részét.

A galaczi-ügy.

Elnök fölteszi a kérdést: elfogadják-e a miniszterelnök válaszáat, vagy nem?

Felkiáltások a baloldalon: Nem soha-sem!

Elnök elrendeli a szavazást, kihuzza az

»M« betűt.

Rákosi Viktor: Mehet, az örület utján.

tek a lábaim, A szél nyugatról fuj: barométer 8, sebesség 1 csomó óránként.

5. nap. — Az élelmiszerek maradéka is elfogyott! a kocsi megette a bőrkesztyűjét és a lámpásokból a gyertyát. A ruha úgy lóg a testén, mint szélesend idején a vitorla. A ló megette a zablát; a szegény állatnak a csont-vázat Röntgen-sugarak nélkül is meg lehet látni. Vajon melyik éli túl a másikat? . . . Ma körlátogatást tettem a hitelezőimnél; a legkegyetlenebbek voltak a legadakozóbbak; 120 frankot szereztem össze tőlük. Oda akartam adni ezt a pénzt a kocsinak tartozásom törlesztésére, de egy kis barátom visszatartott e jó szándéktól:

— Mit törődöl ezzel az emberrel, mondta: — Hiszen nem apád.

6. nap. — Mit tegyek? Minden muló óra két és fél frankkal növeli a tartozásomat. A kocskát már elvettem; most mindenáron meg kell tartanom a bérkocsit. De fogoly vagyok benne! . . . Egyetlen reményem az, hogy egy hét múlva sorsjáték-huzása lesz és én nyerni fogok! . . .

7. nap. — Egy barátomtól hallom, hogy a nagynénem súlyosan megbetegedett. Tehát az örökségem közeledik a láthatáron. Még fogom

várni a halálát, hogy kifizethessem a bérkocsit; addig tehát mindenestre meg kell tartanom a kocsi. Csak attól tartok, hogy Cocotte és Collignon nem élnek addig. Alapos aggodalmak a kocsi, amely egy hét óta baktat az utcákon, olyan, mint a bolygó zsidó története.

8. nap. — A nagynéném meghalt! Eljen a nagynéni! . . . Húszezer frankot hagyott rám . . . Ohé! ohé!

9. nap. Futvást vágattam a közjegyzőhöz, hogy átvegyem az örökségemet. Amint a pénz a zsebemben volt, lerohantam a lépcsőkhöz, hogy kifizessem a bérkocsit. Körülbelül 650 frankkal tartoztam neki. De ime, mi történt? A mig én a közjegyzőnél jártam, a kocsi éhehalt. Szegény ember! De most legalább nem tartozom neki semmivel . . . majd a fuvardíját megiszom az egészségére,

Ami a lovat illeti, az egyszerűen megörült; örületében az a rögeszméje támadt, hogy ő a kocsi . . . A boulevardon százezer ember csődült össze a bérkocsi körül, amikor Cocotte elkezd emberi hangon ismétetni azokat a káromkodásokat, amelyeket annyiszor hallott.

Gabányi Miklós: Nem mehet, hanem — mars!

Az ellenzékek hol megéljeneztek, hol meg lehurrogták a szavazatokat a szerint, hogy ki szavazott igen és ki nemmel.

Szentiványi Arpád igennel szavazott.

Felkiáltások a baloldalon: Gyalázat!

Apponyi Albert nemmel szavazott.

Eljenzés a baloldalon.

Hódossy Imre: Igen! (Viharos Hoch! kiáltások a baloldalon.)

Elnök bejelenti a névszerinti szavazás eredményét, mely szerint 126 képviselő szavazott igennel és 55 nemmel.

Következik

az 1904. évi állami költségvetés

tárgyalása.

Neményi Ambrus előadó röviden ismerteti a javaslatot, elfogadásra ajánlja.

Komjáthy Béla beszédében azt hangoztatja, hogy pártja helyzete nagyon nehéz, mert szemben a magyar közvéleménnyel, elvi álláspontjánál fogva nem ismerik el a függetlenségi eszméket kormányképesnek, mert homlok-egyenest ellenkezik egy másik elvi állásponttal, amelyik az 1867. XII. t.-cz. rozoga alapján áll.

Az egészért a nemzetet okozza, amelyik nem akarja megszokni, hogy a hatalmat az ő kezeikbe rakják le. Ha a nemzet lerakja bizalmát az ő eszméik lábai elé, ha ők kormányképesek lesznek, megmutatják, hogy keresztül vihetők azok az elvek, melyeknek szolgálatába szegődtek.

Attér a mostani kormány működésének bírálására.

Szerinte egy 67-es kormány nem lehet képes a nemzeti óhajok keresztülvitelére. A Tisza-kabinet szinte kéjeleg a magyar nemzet jogainak tiprásában. Minden jelenség, ami az utóbbi időben történt, minden nyilatkozat, mely elhangzott a miniszterelnök szájából, arra vall, hogy a miniszterelnök meg akarja vetni a lábát, de nem ebben a parlamentben, hanem odafönn, Bécsben. (Helyeslés. Ugy van! a balon!)

Pártja csak olyan kormánynak adja meg a kormányzás eszközeit, amelyik a nemzet kívánságai mellett sikra tud szállani. A jelenlegi kormánynak sohasem, mert ez csak csorbítani igyekszik még a meglévő jogainkat is. Vádolja a kormányt, hogy ígéretéből vagy semmit, vagy nagyon keveset váltott be. Elnyomta a nemzetet az óriási hadügyi költségekkel, — most meg majd a civillistával fogja elnyomni.

Pártjának hazafias kötelessége minden törvényes és rendelkezésre álló eszközzel utját állni ennek a veszedelmes politikának. Attérve a költségvetésre kijelenti, hogy annak idején már a pénzügyi bizottságban figyelmessé tette a kormányt, hogy álljon meg a költsékezés után, de ez a figyelmeztetés kárba veszett, mutatja ezt a napirenden levő költségvetés is. (Ugy van! a balon!)

Ha az országot megakarjuk menteni a tönkremenéstől, akkor azon kell lennünk, hogy könnyítsük az adóterheket. A mai kormány azonban úgy látszik, nem könnyíteni kívánja a terheket, hanem súlyosítani s a többség annyi költséget szavazott már meg, hogy méltán megerősödhetett az étvágya ennek a kormánynak. (Ugy van! a balon.)

Ennek a kormánynak nem szavazza meg a költségvetést. Határozati javaslatot nyújt be.

Apponyi Albert gróf: Kijelenti, hogy a költségvetés tárgyalásakor a bizalmi kérdést nem akarta előtérbe hozni. Ujabban azonban oly aggasztó jelenségek vetődtek felszínre, hogy lehetetlen első szándéka szerint cselekednie. Ezután mélyen belemerül a költségvetés bírálatába pénzügyi szempontból. A kormány tervbe vett kölcsön műveleteit elítéli, mert leplezett céljok nem más, mint tartalékok teremteni, hogy majdan kielégithesse ve-

lök a kormány a militarizmus féktelen étvágját.

A kormány politikájáról szólván, felveti, hogy a Tisza-kormány nem tud lépést tartani a nemzet célutatos haladásával. Inproduktív kiadásokat tesz, melyeknek a nemzet sohasem látja hasznát. Az udvartartásért is meghozza a nemzet részéről a nagy áldozatokat, de belőle sem anyagi, sem erkölcsi haszna nincs.

A közös ügyekben a 14. §-t tolja folyton előtérbe a kormány. Felhossa mindezeket, mert neki tisztes kötelessége ellenőrizni a kormányt és gyakorolni a tárgyilagosságot. (Taps az ellenzéken.) A galaczi átirat dolgában a miniszterelnök álláspontjából arra a meggyőződésre jutott, hogy minálunk a béketűrés a jogtalanságot joggá emeli.

Hát ne legyen többé soha béketűrés. (Taps és éljenzés az ellenzéken.) Mikor a Ház elnöke volt szóló, hozzá is érkeztek német nyelvű átiratok, de ő visszaküldte, nem csinált casust belőle, és postafordultával megjött ugyanaz az átirat magyar nyelven. Nem szavazza meg a költségvetést, hanem határozati javaslatot nyújt be, hogy a ház ne adja meg ennek a kormánynak a költségvetést.

Az ülés vége fél 3 órakor.

A keletázsiai háború.

London, jun. 23. A Reuter-ügynökségnek jelentik Liaojanból e hó 21-éről: Szavahihető jelentések szerint a japánok Port-Arthur alatt most nem működnek. Az oroszok nyilván biznak abban, hogy a vár védői megállják helyüket, amennyiben az élelmezés kérdéséről van szó. Különösen jelentősnek az északi helyzetet tekintik. Ugy látszik, hogy Kuropatkin tábornok mindenütt ott van és hír szerint a vafantieni csatákban személyesen tekintette meg az egész orosz harczélt. Félős, hogy a két japán sereg támogatva az északon álló haderőtől, minden pillanatban egyesülhet. A japánok a Liaotungi öbölben 16-ika óta sokat szenvednek az erős esőzésekől, amelyek megnehezítik a hadviselést.

Pétervár, jun. 23. Az orosz távirati ügynökségnek jelentik illetékes helyről (tomszki kormányzóság), hogy az Altáj vidéken semmiféle mozgalom vagy forrongás sincs, mely politikai okokra volna visszavezethető.

London, június 22. A Daily Telegraph haditudósítója, aki most Kaipingben tartózkodik, jelenti:

Hajcsöngnél vasárnap reggel nagy esata volt a III-ik japán hadtest és Kuropatkin hadserege között. A harcz reggeltől késő éjszakáig tartott, mely a japánok teljes diadalával végződött.

Ez volt a háború legvéresebb csatája. Japán részről 1800 ember esett al, míg az oroszok 4000 embert hagytak a csatatéren. Kuropatkin rendetlen menetben vonult vissza Liaojangba.

London, június 22. A japánok Kuropatkin visszavonulási útját elvágták és Liaojangot bevették.

Támadás Port-Arthur ellen.

Budapest, június 23. (Saját tud. táv.) Csifubul az a hír érkezik, hogy a japánok tegnap erős támadást intéztek Port-Arthur erődje ellen szárazon és tengeren.

A szárazföldi harczter.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) Kaicsutól délre — mint Pétervárról je-

lentik — az oroszok és japánok között elkecseregett küzdelem folyik. Az oroszok erősítő csapatokat kaptak.

Kézimunka-kiállítás az Orsolya-zárdában.

Tegnap az Immaculata-intézet kézimunka-kiállítását dicsértük meg; most az olasz i zárdáról, az Orsolya-rend intézetéről kívánunk megemlékezni.

Ez a kiállítás is épp úgy meglepi az embert hatalmas arányaival, mint izléses berendezésével s a kidolgozás művészi tökélyével.

Három nagy termet töltenek meg a kiállított kézimunkák.

Az elsőben vannak az elemi hat osztály munkái. Kedves, csinos dolog valamennyi. Az apró kis babák szorgalmának egyik érdekesebb tanója, mint a másik. Itt egy kis asztalfutó, ott egy tálcakendő, apróbb ruhácskák — önmagukban véve apróságok, de az izléses kiállítás, a remek csoportosítás folytán meglepő hatást tesznek még akkor is, ha az ember el nem gondolja, hogy a sok munka mennyi apró kicsi lányka szorgalmának dicsérete.

A nagyterem a képezde és a polgári iskola munkáival telt meg. Itt igazán minden egyes darabnál megáll az ember s úgy gyönyörködik benne.

A terem berendezése már magában véve is remekül sikerült. Köröskörül a falon a nagyobb darabok függnek, középen asztalkákon a fehérnemű, elszórva pedig kisebb díszművekből összeállítva csinos kis sátrak vonják magukra a néző figyelmét.

Tulajdonképpen minden egyes tárgyat meg kellene dicsérnünk. Tündérojjak remekei sorakoznak egymás mellé. Mindjárt a bejáratnál jobbra egy kínai selyemmel varrott abrosz vonja magára a figyelmet a színek igen izléses összeválogatásával. Ebhez sorakoznak többek közt: himzett párnák, sálak, oltárterítő, két congres-függöny, két point-lace, napernyők, egy damaszt-himzésű futó lotuszvirággal, faliszőnyegek, antependium, milieu gobelin-himzéssel, frivolita-kötények, áttört abrosz, egy remek cimbalomterítő Nordisch-kelméből orient-pamuttal, lapos öltéssel; egy kis, de feltűnően izléses abroszka rátát munkával, egy congres-asztalterítő, melynek frivolita-betétes, keresztöltéses kidolgozása pompás, teneriffa-himzéses fehér asztalkendő, artizella-selyemmel varrott asztalterítő, izléses törülközők.

A baloldali falon főleg szebbnél-szebb abroszok és szalvéták vonják magukra a figyelmet. Van egy 12 személyre való, eper-díszes abrosz, rajta gyümölcsformákkal díszített futóval.

A kiállításnak talán legszebb darabja egy, ó-német vásznon artizella-selyemmel kalotaszegi stílusban kidolgozott abrosz, hat hasonló szalvétával. Izléses, remek kidolgozásával, ragyogó hófehér színével meglepi ez az embert. Igen csinos mellette egy pipacsos díszű abrosz és 6 asztalkendő is.

Középen egy csoportban van a fehérnemű; legkevésbé feltűnő, de leghasznosabb gyűjtemény, a mely azonban hosszabb megfigyelés után talán még leginkább meglepi a szakértőt.

Izléses, szolid és igen csinos munka mind, a melyek a legszebb női hivatást: a háztartást jelképezik.

Ugyancsak a középen vannak elhelyezve apróbb dísz tárgyak, írómappák, óratartó, papucs stb., egy ablakvédő congres-alapon, továbbá egy fehér selyem futó remek kidolgozással, zöld selyem szegélylyel.

Harmadik szobát a festett munkák foglalják el. Itt legszebb egy hatalmas, igazán művészileg festett oltárterítő, a melyhez több szebbnél-szebb kép festett milieu, kályhaellenző, asztalka s kisebb dísz tárgy sorakozik. Valamennyi izléses és igen sikerült. Ebben a teremben vannak kiállítva a képezdének dolgozatai is. Csinos külsejük első pillanatra meglepi a szemlélőt, a tartalom minőségét pedig az alájuk jegett sok kitűnő hirdeti.

A kiállítás még pár napig nyitva lesz. Erdemes megtekinteni s meggyőződni róla, hogyan nevelik az Orsolya-szűzek önfeláldozó, odaadó munkával leányaik izlését művészivé, de azért lelkek hajlandóságát mégis csak háziassá.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

A július elsején következő évnegyed alkalmából bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ismerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hisszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem a legnagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destructiv irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Célunk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Bihar megye érdekeit védve, e mellett hűtökre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városából.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A TISZANTUL szerkesztősége és kiadóhivatala

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

* Requiem Des Echerolles Kruspér

Károlyért. Néhai Des Echerolles-Kruspér Károly lelkiüdvéért tegnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartották meg a gyász szent misét a Szent László-templomban. A requiemet a főoltárnál dr. **Vucskics Gyula** plebános végezte **Pálffy Béla** főreáliskolai hittanár és dr. **Lestyán Endre** káplán segédlete mellett, míg az oldaloitároknál **Klédorfer Lambert** kapuczinus rendű házfőnök, **Lopusny Gyula** Szt. József-intézeti alkormányzó, dr. **Kolozsváry Béla** premontrei rendű áldozár és **Heilmiger József** csendes gyászmiséket mondtak. A requiemen nagyszámu előkelő közönség volt jelen; az első padsorokat a gyászoló családtagok foglalták el, a többi padokban pedig **Széchenyi Jenő** kanonok, **Sal Ferencz**, **Rimler Károly**, **Rádl Odón**, **Gyurkovits Kornélné**, dr. **Márkus László**, dr. **Gyöngyössi István**, **Stark Gyula** stb. foglaltak helyet.

* A nőegyleti menház megáldása

Régi vágya, forró óhaja ment teljesedésbe a biharmegyei s nagyváradai jótékony nőegyletnek, mikor a társadalom támogatásával haj-

lékot emelt elszegényedett, elaggott asszonyok számára. A menedékház már teljesen be van rendezve a nőegylet Erzsébet leányárvaháza mellett, sőt már mivel oly egyének jelentkeztek felvételre, kiket nem lehet hagyni tovább nyomorúságban, hatot be is költöztettek a menházba. Az ünnepies megnyitás csak szeptember havában lesz. Azonban ma az Isten áldását esdiki le a menházra s felszentelik az emberszeretet új hajlékát. A megáldás szertartását *Dencs János* cz. kanonok, esperesplébános fogja végezni ma délután öt órakor. A megáldási ünnepség teljes csendben fog végbe menni s azon csak a nőegylet választmányja fog megjelenni, mely legtöbbet fáradozott a jótékonyági mozgalmakban mindig előjáró elnöknőjével, özv. báró *Gerliczy Félix* nével a menház létrehozása érdekében. A választmány négy órakor gyülekezik az árvaház helyiségében.

* Kath. templom Berettyó-Ujfaluban. Berettyó-Ujfaluban, egy nagy vidék központjában, nincsen római katolikus templom és lelkész, hanem a nagy község katolikus lakosai a közeli berettyó-szent-mártoni plébániához tartoznak. A katolikus hívek azonban örvedetesen szaporodnak a virágzó községben s mindjobban érzik a templom és lelkész, valamint az iskola hiányát s így régi óhajuk teljesül a templom és iskola létesítésével. A diszes, román stílusú templom építését már megkezdte *Sztarill Ferencz* jóhírű építész s a napokban teszik le ünnepélyesen az alapkövet. A plébánia és iskola építését később kezdik meg.

* Ausztráliai tudós Nagyváradon. A közös külügyminiszter értesítése alapján a m. kir. belügyminiszter leiratot intézett Bihar-megye és Nagyvárad város főispánjához, hogy *Mackeller C. K.* volt new-south-walesi (Uj-Dél-Wales) volt földmívelésügyi és bányaminiszter, Ausztrália egyik legképzettebb és legműveltebb politikusa legközelebb Európába jön, hogy itt szociológiai tanulmányokat tegyen. A kiváló tudós nem régen feltűnést keltett jelentést adott ki a születési eseteknek New-South-Walesben történt csökkenéséről s ebben hivatkozott Magyarországra is. Ezen munkájának tökéletesítésén fáradozik s a népmozgalmat is akarja tanulmányozni és e célból meglátogatja Bihar-megyét és Nagyváradot is. A főispán felkéri ugy Bihar-megye alispánját, mint Nagyvárad város polgármesterét, hogy a jeles politikust itt léte alkalmából támogatásban részesítsék.

* Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Biharvármegyében az élesdi anyakönyvi kerületbe *Kádár Gyula* segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* Három halálos ítélet egy napon. A pozsonyi törvényszék fennállása óta először tegnap hozott halálos ítéletet. — Kötél általi halálra ítélte *Grancsa Csuri* újbarcsi vándorczigányt, aki három évvel ezelőtt agyonverte és kirabolta *Beer György* csehországi korcsmáros és feleségét. Zimonyból jelentik, hogy a mitroviczai törvényszék *Javonovics Nikolát*, aki *Radovanovics Raját*, volt földbirtokos gazdáját meggyilkolta, kötél általi halálra ítélte. *Eisenkolb József*, *Jovanovics* bűnrészesese, másfél évi súlyos fegyházat kapott. A harmadik halálos ítéletet a szabadkai törvényszék hozta. A halálra ítélt *Dimovics Miklós* vándorczigány, aki a múlt évben baltával leütötte az országúton *Sarnyai Lukács* bácskai jómódú parasztagdát és elrabolta 2800 korona készpénzét.

* Két éves katonák szabadulása. Az 1904-ik évi fősorozás olyan meglepő eredménnyel járt, aminő eredményt régen nem jegyezték fel a sorozások történetében. A nagy ujonczbőség a kaszárnyákban is nagy örömet okozott. Az öröm oka az, hogy mint értesülünk az őszi hadgyakorlatok befejezése után nem csak a harmadik évüket kiszolgált katonák, de a második évüket szolgáltak is szabadságra mennek. Természetesen nem mind, hanem csak azok, akik két esztendő alatt minta katonák voltak s megfeleltek kötelezettségeiknek. A szabadságoláshoz ezredparancsban értesítik a két éves katonákat.

* Szerencsétlenség a Moskovits gyárban. A Moskovits Adolf és Fiai cég »Adria« gőzhengermalmában tegnap délután véres szerencsétlenség történt. Egy fiatal tanoncznak a henger elkapta a fejét és széjjel zuzta. *Marschek* Dezső 15 éves lakatos inas tegnap előtt lépett a gyár szolgálatába. Délután midőn munkára ment kíváncsian nézegette a malom forgó hengereit. A nézegetés közben azonban olyan közel hajolt a géphez, hogy az egyik henger elkapta a fejét és teljesen széjjel ronsolta. A szerencsétlen fiut kocsin szállították be a kózkórházba, de még az uton kiszemelt. Az ügyészség megindította az ügyben a vizsgálatot, melyre nagy szükség van annál is inkább, mert a szerencsétlenségért a gyár vezetősége felelős. A munkavezetők mulasztást követtek el akkor, mikor az egy napos tanonczot a gép mellé engedték.

* A honvéd élelmező-tisztikar. A közös hadseregél, ahol eddig az élelmező-tisztek teendőit csapat-tisztek látták el, néhány hónap előtt egy egészen külön élelmező-tisztikart rendszeresítettek. Most, mint értesülünk, a honvédségnél is elrendelték az élelmező-tisztikar föllállítását; az erre vonatkozó királyi elhatározást, valamint az új tisztikar szervei határozatait ma adta ki a honvédelmi miniszter egyik rendeletében. A honvéd élelmező-tisztikar szervezete hasonló a közös hadsereg élelmező-tisztikarának szervezetéhez. Az új tisztikar a csapatoknál és intézeteknél, továbbá a hadra kelt sereg felsőbb parancsnokságainál az élelmező szolgálatot látja el. Az élelmező-tisztikar a katonai állománybeli tisztek egy külön állomány csoportját alkotja és I. és II.-od osztályú százados, főhadnagy és hadnagy élelmező-tiszt-helyettesi rendfokozatot is rendszeresítik. Az élelmező-tisztek, mit épületkezelők is alkalmazhatók, továbbá a helyőrségi tiszti és esetleg altiszti étkézők vezetésével is megbízhatók. Az élelmező-tisztikar kiegészítése az élelmező-tisztképző tanfolyamból származó oly élelmező-tiszt-helyettesekkel történik, akik a rendfokozatban legalább egy évig ténylegesen szolgáltak és az előléptetési szabály feltételeinek megfelelnek. A honvéd élelmező-tisztek ruházata olyan, mint a kezelő-tiszteké, de a zubbony és attília szövetének színe sötétbarna; szolgálati jelvény a derék-öv; lóháton czizma-nadrág, czizma és gyalogsági sarkantyú. Az élelmező-tiszt-helyettesek ruházata ugyanolyan, mint az élelmezési járulnok-helyetteseké, azzal a különbséggel, hogy a zubbony és az attília szöve sötét barna. Az élelmező-tiszt-helyettesek ugyanabban az illetékben részesülnek, mint gyalogsági tiszt-helyettesek; azonkívül még az őrmesterek számára megszabott I. fokozatu szolgálati jutalomdíjat kapják. Tényleges állományba hadnagy, élelmező-tiszt kinevezett élelmező-tiszt-helyettes 240 korona fölszerelési járulékot kap.

* Végzetes cseresznyeszedés. *Tre Mikula* fericeai gazdálkodó ma reggel kiment a kertjébe cseresznyét szedni. Egyik cseresznyefán volt a legszebb és legérettebb ropogós gyümölcs s erre föl is mászott. *Tre* már jól megszédte a kosarát s le akart mászni a fáról, miközben megcsuszott és a földre zuhant, még pedig oly szerencsétlenül, hogy agyarázkodás

következtében pár perc múlva meghalt. A szerencsétlen embert a község házára szállították, hol az előhívott orvos megállapította a bekövetkezett halált. Az esetről a belényesi járásbírószág telefonon értesítette a nagyvárad kir. ügyészséget, melynek vezetője, dr. Nagy Géza ügyész megadta a hulla eltemetésére az engedélyt, mivel meglelt állapítva, hogy *Tre Mikula* saját vigyázatlanságának lett az áldozata.

* A katonatisztek kaucziója. Bécsből jelentik: A közös hadügyminiszteriumhoz az utóbbi időben mind tömegesebben érkeztek azok a kérvények, amelyekben katonatisztek és katonai hivatalnokok azért folyamodtak, hogy a szabályszerű kauczióval kisebb kauczió mellett kaphassanak nőstülési engedélyt. A közös hadügyminiszterium ennek következtében utasította a katonai parancsnokságokat, hogy az ilyen kérvények feltérjesztése és ajánlása körül szigorubbán járjanak el s vegyék figyelembe, hogy 30 évnél fiatalabb tisztek nem kaphatnak nőstülési engedélyt leszállított kauczióval, kivéve a századosokat és törzstiszteket. Más esetekben a katonai parancsnokságok nem terjeszthetik fel pártolólag a kérvényeket.

* Hálátlan vendég. *Gróza Eva* belényesi illetőségű cseléd *Kolozsvári-utca* 33. sz. a. levő lakásán ezelőtt 3 héttel szállást adott *Bonta Anna* falujabeli faczér cselédnek. Másnap virradóra a leány kerekét oldott és köszönet fejében egy csomó ruhásemüt lopott el. Káros panaszára ma letartóztatta a tolvajt a rendőrség, miután azonban mindenekelőtt gyógykezelésre van szüksége, nyomban beszállította a kózkórházba.

* Furcsa lakodalom. Nem minden nap esik olyan lakodalom, mint a minap Bazelben. Egy színész esküdött örök hűséget egy színésznőnek. Népszerű mind a kettő a bazeliek között, a színész, mint kómikus, a hölgy pedig mint bájos és fiatal énekesnő. A lakodalomra a mátkapár meghívta összes barátait és sok tisztelőjét. Vagy hatvanan lehettek a vendégek s a jókedv, mint a hogy bohém társaságban szokott, csakhamar elérte a legnagyobb fokot. Az ebédet jóféle bazeli vendéglőben ették meg s rá pezsgőt ittak. Az ebéd után a fiatal férj ezzel a rövid kérelemmel fordult a vendégeihez:

— Barátaim, önök megbocsátanak, ha néhány percze elvonulok a feleségemmel . . . valami meglepetést akarunk önöknek szerezni.

A vendégek élcelődve elbocsátották körülből a párt, amely elment. Azonban félóra múltán sem tértek vissza a házassok s ekkor nyugtalanodni kezdtek a vendégek. Keresték őket, de sehol sem voltak találhatók. Végre egy bérszolga levelet hozott:

Tisztelt barátaink!

Mint hogy önök oly sokat ettek és ittak, amennyit az én erszényem nem bír el, nagy sajnálattal önökre bizzuk a lakodalom számlájának kiegyenlítését.

Nagyott néztek erre a levélre a vendégek; többen kaczagva kifizették a részüket, de a szegény színészek, a kik a vendégek közt voltak, nem akartak fizetni. Ebből csinos patália támadt, a vendéglős bezárta az ajtót és nem engedett el távozni senkit, a míg a pénzt meg nem kapja. Végre is akadt egy bőkezű maecezenás, aki kimentette zavarból a társaságot.

A fiatal pár persze ezalatt már vonaton ült s elutazott megkezdeni mézesheiteit.

* Az énekesnő szerelme. Bécsből írják nekünk a következő regéyes történetet:

Mintegy tíz évvel ezelőtt egy előkelő bécai család fia, a 24 éves *Kayser Károly* szerelmi viszonyt szőtt egy *Mimi Lorent* nevű orfeum-énekesnővel. A szerelem rengeteg pénzbe került az ifjú — papájának, aki kényszerítő okok hatása alatt a fia adósságait kifizette. A fiu kijózanodott esztelenségéből és szakított a kedvesével, aki azután tovább vándorolt a művészet internacionális labirintusában. Azóta immár tíz esztendő múlt el; a fiatal *Kayser-*

ből komoly férfi lett, meg is nősült és jó hivatalában szép előmenetellel bizonyítja a tehetségét.

Történt a múlt héten, hogy Kayser levelet kapott egy londoni ügyvédtől, amelyben az arról értesíti, hogy egy miss Florenze Gainsbourgh nevű hölgy meghalt az angol fővárosban és végrendeletileg a vagyonának felét Kayserre hagyta.

Képzeltető a bécsi ur meglepetése. Ki lehet az a miss Florenze Gainsbourgh? Soha életében ezt a nevet nem is hallotta. Annál nagyobb volt pedig a bámulata, mert az összeg, melyet az ismeretlentől örökölt, közel százezer korona. Kayser megbízott egy bécsi ügyvédet a dolog elrendezésével és ekkor kint, hogy az örökhagyó nem más, mint az ő régi kedvese az orfeumból, aki megváltoztatott nevével nagy sikereket ért el Angliában és szép vagyonra tett szert. Végrendeletében azt írta, hogy Kaysert szerette legjobban minden férfi között,

* Nagy lopás a vasuton. Reiter Tibiás galicziai illetőségű lókereskedő tegnap panaszt emelt a rendőrségre, hogy az aranyostordai vásárról jövet a vonaton Bucsá és Nagyvárád között míg aludt, mellénye belső zsebében volt pénzes tárczáját ellopták. A tárczában ezerkilencszázötven korona készpénz és tizenkétezer koronáról szóló cheque volt. Lopással egy vele utazott fiatallembert gyanúsított, kit a rendőrség le is tartóztatott. Az illető gyanúsított a rendőrség előtt Kulka Dávid homorogi munkásnak mondotta magát és erősen tagadta a lopást. Minthogy azonban egy Bartos György ugrai lakos nevére kiállított házaló könyvet is találtak nála 108 korona pénzen kívül, gyanusnak tűnt fel s személyes igazolásáig fogva tartotta a rendőrség, melynek távirati megkeresésére a homorogi esandőrőrs délután táviratilag válaszolt és Kulka Dávidot igazolta. Nevezett tényleg ottani születésű és illetőségű egyén, a nála talált pénzt apjától kapta, a házalókönyvet pedig egy ottani lakostól örökáron 6 koronáért vette. Egyébként büntetlen előéletű. Ez igazolás alapján Kulka Dávidot a rendőrség szabadlábra helyezte.

* Gazdátlan ruczák. A Vízvezeték-utca 117. számú házba tegnap két kóbor rucza tipegett be. Jogos tulajdonosát felhívja a rendőrség, jelentkezék értük. — Találtak 20 korona pénzt. Atvehető a rendőrségen.

x Különlegességek gyűjteménye. A ki női divatcikk terén valódi különlegességeket és exquisit újdonságokat akar látni, melyek máskülönben csakis világvárosokban láthatók, az nézze meg a Kovács L. és Társa Nagyvárádon (Zöldfa-utca, Deutsch K. I. üvegkereskedésével szemben) újonnan megnyitott nagy női divatruházát, mely látványossági számba megy. Tessék e jónévű, megbízható cég mai számunkba közölt hirdetését figyelmére méltatni.

x Olvasóink figyelmét felhívjuk **Guzmann Ferencz** bádógós-mester légszesz- és vízvezeték-szerelő lapunk mai számában közölt hirdetésére.

Igazságszolgáltatás.

Eltélt rablók.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A nagyváradi esküdtszék tegnap határozott a négy nagybárdi rabló sorsa fölött. Büntösnek mondták ki őket abban, hogy 1904 márczius 29-én **Bulzán Péternét** fegyveresen megtámadták és kirabolták. Az esküdték verdiktje alap-

ján aztán a törvényszék megérdemelt szigorú büntetéssel súlytotta a bűnösöket.

Délelőtt 9 órakor **Milye Gyula** elnök a tárgyalást megnyitván, felkéri az ügyészi vádbeszédének elmondására.

Korn Lajos királyi ügyész magvas beszédében utal a vádlottak romlott erkölcsére, s arra, hogy már mindannyian büntetett előéletű megrögzött gonosztevők. Vádolja őket gyilkosság kísérletével párosult rablás büntettségével. Igaz, hogy a vádlottak konokul tagadják a tettek rőt cselekményt, de a tanúk és a sértett vallomása igazolja és bizonyítja, hogy a vádlottak követték el a rablást. Kéri a vádlottakat bűnösnek kimondani.

Vágassy Imre, Teleszky Béla dr., Markó Elek és ifj. **Harmathy Károly** védők a vádlottak felmentését kérték.

Az esküdték ezután határozathozatalra vonultak vissza s hosszas tanácskozás után meghozták a határozatot, mely szerint **Méhes Józsefet, Móna Sándort, Móna Józsefet** és **Madár Lászlót** gyilkosság kísérletével párosult rablásban mint tettes társakat találták bűnösnek. A törvényszék verdikt alapján **Méhes Józsefet 12 évi fegyházra** és tíz évi hivatalvesztésre, **Móna Sándort 5 évi fegyházra** és öt évi hivatalvesztésre, **Móna Józsefet 8 évi fegyházra** és 8 évi hivatalvesztésre, **Madár Lászlót** pedig 8 évi fegyházra és 8 évi hivatalvesztésre ítélte.

A törvényszék ítéletét **Milye Gyula** elnök hirdette ki.

Korn Lajos alügyész megnyugodott az ítéletben, ugyisintén **Méhes József** is,

A többi vádlott és védők semmisségi panaszszal éltek.

TANUGY.

A polgári leányiskola vizsgálata. A nagyváradi polgári leányiskola négy osztályának vizsgái e hó 21-én kezdődtek és tegnap fejeződött be. Szemes másodtanfelügyelő elnökle alatt. Allandóan jelen volt még Dr. Nagy Géza az iskolaszék kiktöltötte is. A ki a vizsgákat végig hallgatta, jóleső örömmel győződhetett meg arról, hogy ez a kitűnő intézet méltán büszkesége városunk nevelésügyének. Hírnevét, mely ide s tova országossá lesz, méltán megérdemli. Gyönyörűség volt hallgatni a leánykák készült és értelmes feleleteit, melyekkel szorgalmuknak adták tanubizonyosságát. A Rechner Bauer Zsófia kipróbált vezetése alatt álló kitűnő tanintézetnek Dr. Személyiné, Tóthné, Belezsnayné, a modern paedagógia eme kitűnőségei a tanerői, a kik a növendékek és szülők hálájára és a nagyközönség elismerésére méltán számot tarthatnak. A rajz és szépírást tanítását **Simonyiné Perné Narcisse**, a kézimunka oktatását pedig **Varga kisasszony** látták el, kitűnő eredménynyel.

A belényesi állami elemi leányiskola s az ezzel kapcsolatos óvoda XXII. értesítőjét **Papné Sipos Julia** igazgatónő állította össze. A lefolyt tanévben az elemi leányiskolába 152 növendék járt. Az intézet buzgón szolgálja a magyarság ügyét. Minden alkalmat megragadtak, hogy ünnepélyes rendezésével hazafiságunknak kifejezést adjanak. Az évvégi eredmény igen jó, ami a tanítónők érdeme. Az izléses kiállítású értesítő a nagyváradi Szent László nyomdában készült.

NYILTTER.

Üzlet átalakítás miatt nagy árleszállítás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet átalakítottam és újonnan rendeztem be, miért is a raktáron levő összes árukat u. m:

mindennemű papírárúkat, különösen levélpapírokat dobozokban, író- és rajzszerkeket, szépirodalmi és képeskönyveket, ifjúsági iratokat, képeslapokat, képeslapalbumokat, emlékkönyveket.

A mai naptól kezdve mélyen leszálított árak mellett árusítom.

Képes levelezőlapok beszerzési áron alul is kiárusítatnak.

A kedvezményes árusítás csak f. hó 30-ig tart.

Julius hó 1-től az átalakítás tartamára üzletemet a **Zöldfa-szállodával** szemben a volt **Kovács L. és Tsa-féle** tűzletheziségbe helyezem át.

A t. vevőközönség szíves látogatását kérve

835

kiváló tisztelettel

Helyfi László,
Zöldfa-utca 41. sz.

Megjelent és csakis nálam kapható egy új sorozat nagyváradi képes lapokból, új kivitelben.

TAVIRATOK.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, június 23. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel fél 7 órakor ideérkezett.

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, jun. 23. (Saját tud. táv.) A mentelmi bizottság ma este **Szivák Imre** elnökle alatt ülést tartott, melyen számos képviselő mentelmi ügyében határozott. Lengyel Zoltán mentelmi ügyének érdemi tárgyalására e hó 30-án ül össze a bíróság, mikorra az összes tanukat megidézi.

A Caecilia egyesület nagygyűlése.

Esztergom, jun. 23. (Saját tud. táv.) Az országos Caecilia egyesület ma tartotta meg Esztergomban nagygyűlését. Délelőtt **Bogisich Mihály cz. püspök** díszes segédlettel nagy misét tartott. Ezt követé a diszközgyűlés. A megnyitó beszédet **Bogisich Mihály** a magyar egyházi zene e nagytudásu művelője tartotta. Délben bankett volt, melyen **Bogisich** a pápára, királyra és a primásra ürité poharát. A pápának és primásnak hódoló táviratot küldött a nagygyűlés.

Eremits gyilkosát fölmentették.

Szeged, június 23. (Saj. tud. távir.) **Eremits Pál** volt országgyűlési képviselő gyilkosainak bűnpörében ma hozta meg a szegedi delegált esküdtbiróság az ítéletet, mely szerint **Sibul Mledánt** és **Györgyöt** bűnösnek mondtotta ki az erős fel-

indulásban elkövetett emberölés büntetésében, de tettüket oly erős lelki izgalomban követték el, hogy az nem eshetik beszámítás alá. A törvényszék a verdikt alapján fölmentette a vádlottakat s elrendelte a rögtöni szabadlábra helyezésüket. Az ítélet ellen az ügyész semmiségi panaszt jelentet be. A közönség lelkesen megéljenezte a bíróságot.

A Balkánról.

Konstantinápoly, jun. 23. A porta tegnap este körtáviratot intézett a külföldi török nagykövetségekhez, mely a bitliszi vilajet eseményeit tárgyalja. Bitliszi magánjelentések szerint hadbírósgát küldtek ki a vétkes örmények felett való ítélkezésre. A hegyekbe menekült örmények ismét kezdenek visszatérni. Eddig 300 örmény jelentkezett a musli hatóságnál.

Hírek Tangerből.

Tanger, június 23. Perdikarizz és Varlei 70,000 dollárnyi váltságdíjra a szultánnak egy helyi francia cég előlegezte. A két amerikai szabadon bocsátását holnapra várják.

Tanger, jun. 22. Hir szerint Perdikarizz és Varley szabadonbocsátása valószínűleg újból elhúzódik, mert Razuli magának és társainak szabad elvonulást, valamint ama hely pontos megjelölését kívánja, hol a két foglyot átadják.

A Banque de Paris et de Pays Bas kölcsönét végleg szabályozták. A szultán legközelebb a kölcsön kis részét legközelebb megkapja a jelen kölcsön kamatainak kifizetésére. A hátralévő összeget akkor fizetik ki a szultánnak, ha a kinevezendő francia vámellenőrök készek lesznek a városi vámhivataloknál elfogalando állásaik átvételére.

REGÉNYCSARNOK.

A brixtoni rejtély.

— Bűnügyi regény. —

Irtá: A. C. D. (Angolból.)

5.

— Helyes . . . tehát pont délben.

Kezet fogtunk s aztán Stamford meg én ott hagytuk őt a laboratóriumban.

— Az ördögbe! — kiáltottam föl hirtelen az utcán — csak azt nem értem, honnan tudhatta hogy Afganisztánból jövök?

Stamford furcsán mosolygott s így felelt:

— Ez az ő titka. Valósággal ördöge van neki, hogy mindent kitalál s ezzel már sok embert megdöbbentett és kíváncsivá tett.

— Ah, tehát titka van? — kiáltottam föl kezeimet dörzsölve. — Ez fölötte érdekes s nagyon köszönöm önnek, Stamford, hogy összehozott bennünket . . . Tanulmányozni fogom őt; hisz ön is tudja: »A legszebb tudomány az ember maga« . . .

— Nos, hát csak tanulmányozza — mondta Stamford, mikor elváltunk. — De mondhatom, hogy kemény dió lesz . . . És akár fogadni mernek, hogy Holmes előbb kitanulja őt, mint ön őt . . . A viszontlátásra!

— A viszontlátásra! — feleltem én is és visszaballagtam a fogadóba, meglehetősen érdeklődve új ismerősöm iránt.

II. FEJEZET.

A következtetés tudománya.

Másnap találkoztunk a meghatározott időben és megnéztük a lakást, a Baker-utcai 221 b

számu házbau. Az egész csak három szoba volt; jobbról és balról egy-egy kényelmes hálószoba s a kettő közt levegős, kétablakos, tágas szalon.

A lakás oly kényelmesnek látszott minden tekintetben s az ára, ha két részre osztottuk, aránylag oly csokély volt, hogy rögtön kivettük s mindjárt el is határoztuk, hogy bele költözünk. En még azon az estén elhozattam minden holmimat a fogadóból, Holmes pedig másnap reggel állított be a podgyászával.

Két-három napig egyebet se tettünk, mint hogy kirakosgattuk a holminkat és lehetőleg csinostottuk a lakást. Aztán, mikor ez megvolt és kényelmesen elhelyezkedtünk, élvezni kezdtük a nyugalmas együttlélt örömeit.

Bizonyos, hogy Holmessel könnyű volt megférni. Nyugodt, csöndes ember volt, üzszólván a megszokás rabja. Este ritkán maradt fönn tíz óránál tovább, reggel pedig mindig előbb megreggelizett és eiment hazulról, mint én fölkeltem. Néha egész nap a laboratóriumban dolgozott, máskor a bonczoló-teremben töltötte idejét és gyakran tett hosszú sétákat, még pedig látszólag London legféltreesebb vidékein.

Ha rájött a munkádv, semmi sem fekezette energiáját: de helylyel-közzel megjött a visszahatás is s ilyenkor egész nap el tudott heverni a szofán a szalónban, reggeltől estig meg se szólalt, sőt még csak meg se mozdult. Ezekben a napokon oly türes, révedező volt a tekintete, hogy szinte azt hittem volna, hogy valami narkotikus szert használ, ha mértékletes, rendszeres életmódja ellene nem mond ennek a föltevésnek.

Amint a hetek multak, egyre nőtt érdeklődésem iránta, valamint kíváncsiságom is, hogy voltaképen mi czélből tanul s mivel foglalkozik. Személye, alakja és egész megjelenése olyan volt, hogy a legföltreesebb szemlélnök is szemébe tűnhetett. Hat lábánál csak valamivel volt magasabb, de szikár termete sokkal magasabbnak mutatta. A szemel élesek, szinte szűrősek voltak, s vékony, horgas orra valami szokatlannal, erélyes határozott kifejezést kölcsönzött arcának. Keskeny és összeszorított ajkai szintén erős, elhatározott jellemre mutattak, valamint az álla is, mely előre álló és négyszögletes volt.

Az olvasó talán különösnek találja, hogy Sherlock Holmes titokzatos lényé annyira izgatót engem; de meg kell gondolnia, hogy egy felől nem volt semmi dolgom, tehát az unalom vitt rá erre a kíváncsiságra, másfelől pedig a betegségem, illetőleg gyenge egészségem is elzárt a világi élvezetek, a társaság örömeitől. Az u czára csak akkor mehettem, ha az idő különösen szép volt s nem lévén barátaim, akik meglátogattak volna, mikor otthon kellett kuczorognom, természetesen a lakótársammal foglalkoztam s igyekeztem mélyére hatni annak a titoknak, mely környezte.

Sherlock Holmes nem orvosnak készült. Mikor megkérdeztem tőle, ő maga is nyíltan megmondta ezt. Sőt úgy látszott, hogy nem is hallgat semmiféle oly kurzust, amelynek elvégzése után bármiféle diplomára számíthatna.

De annál bámulatra méltóbb volt szorgalma, amelylyel a tudomány bizonyosságait mivelte s a megfigyelésnek oly páratlan mestere volt, hogy gyakran elbámultam megjegyzéseim . . . Ez a tehetsége a varázslattal, a büvészettel volt határos, de mi lehetett volna a czélja? . . .

Másrészt vizsgolt bámulatosan tudatlan volt bizonyos dolgokban. A modern irodalomból, filozófiából és politikából üzszólván sem mit sem tudott. Mikor egyszer Garlyle Tamást idéztem, a lehető legnaivabb hangon kérdezte, hogy ki volt ez az ember és hogy mit művelt? . . .

De azon hőkentem meg legjobban, mikor véletlenül rájöttem, hogy nem tudja a Kopernik teoriáját s fogalmasincs a naprendszerről. Hogy akadjon művelt ember ebben a XX. században, aki ne tudja, hogy a Föld forog a Nap körül, — oly roppant tudatlanságnak látszott, hogy szinte el se képzelhettem.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Első országos borvásár.

— A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által rendezve Szegeden folyó évi szeptember hó első felében. —

Ismerve azon előnyöket, melyeket egy országos borvásár a magyar szőlőbirtokosoknak nyújt, hivatásos kötelességet teljesít a »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« által, hogy ezeket minél szélesebb körben hozza tudomására az érdekelt közönségnek.

Ma a termelt bor sok esetben a termelő kezében marad, mert nem ismerve az értékesítés módját, várja a közvetítőt, ki jól avagy rosszul készletét átveszi, ha ugyanolyan árbán, mely reá nézve nagy haszonnal jár, hozzájuthat.

Mennyivel javulna a helyzet akkor, ha a borforgalom elősegítésére, a bortermékek fogyasztásának fokozására suly helyeztetnék, ha el lennének hártva ama akadályok, melyek eddig hatalmas gátként állottak fenn. Ezen feladat megoldására szolgál az országos borvásár, hol a fenti czél mellett főtrekvése az országos egyesületnek az, hogy a termelő- és fogyasztóközönségnek, a bel- és külföldi borkereskedelemnek módot nyújtson az egymással való közvetlen érintkezésre, hogy megismerhessék a természetes magyar borok kitűnő minőségét, hogy hazánk borkészletéről és beszerzési forrásokról közvetlen tudomást szerezhessenek, miáltal elérni a termelő azt, hogy borait könnyen értékesítheti és a tetemes közvetítési díjat megtakaríthatja.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete gondoskodott arról, hogy mindezek eléréssenek az által, hogy e borvásárt ugyanazon időben tartja meg Szegeden, amidőn a »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« országos kongresszusát tartja ugyanott.

A vásáron való részvétel annál előnyösebbnek tetszik, mert az egyesület mint rendező gondoskodni fog arról, hogy az összes magyar borkereskedők és vendéglősök arra meghívassanak, valamint több ezer meghívót küld az osztrák, svájci és német vendéglősök és kereskedők czimeire.

A borvásáron a borok vidékenként csoportosítottak.

A vásár f. évi szeptember hó elején lesz megtartva két egymásután következő napon.

Azok, kik bővebb felvilágosítást óhajtanak, forduljanak a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatóságához (Budest IX., Ullői-ut 25.), mely bárkinek küld szívesen bejelentési ívet, aki eziránti igényét bejelenti. Minél nagyobb lesz a borvásáron a kínálat, minél tömegesebben keresi fel a bortermelő közönség készleteivel ezt a vásárt, annál biztosabban fog ott nagy forgalom kifejlődni és annál szilárdabban alapítható meg a borvásárok jótékony intézménye Magyarországon is.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1904. június hó 20—21. napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 16.60 — 16.40 Kétszeres buza 13 12.80. Rozs 12.40 12.— Arpa 11.60—11.2.60.— Zab 10.40—10.20. Tengeri 10.20 10.20. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.20 100 kiló lángliszt 28.60. Zsemlyeliszt 27.80. Fehér kenyér liszt 27.40. Barna kenyér liszt 25.—. Széna fuvarral 4.40. Sózott szalonna 164.—. 6 kiló zsup-szalma 20. 150 dkr. alom-szalma —. 12. 1 köbméter bükkfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.12. Marhahus II. o. 1.04. Marhahus III. o. —. 96. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —64. Pálinka —. 72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kősó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 n.m. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar

gyapju —. 1 hltr ó-bor 60.—, 1 hltr uj-bor 34.—, 1 mm. mész 1.80, 1 mm. kemény faszén 3.20, 1 mm. puha faszén 3.—, 1 mm. kendermag 22.—, 1 mm. köles —, 1 mm. repce —, 1 mm. dió 60.—, 1 mm. mogyoró —, 1 mm. aszalt szilva 52.—, 1 kgr. savanyu káposzta —, 24, 1 kgr. szalonna 1.52, 1 kgr. sertés-hus 1.28, 1 kgr. juh-hus —, 75, 1 kgr. vereshagyma —, 18, 1 kgr. foghagyma —, 53, 1 kgr. bors 2.20, 1 kgr. paprika 400, 1 kgr. barna kenyér —, 22, 1 ltr. kórolaj 44.

Forgalmi kimutatás 1904. június 20. 21-én Tiszta buza körülbelül 180 hltr. Kétszeres buza 50 hltr. Rozs 120 Arpa 30 hltr. Zab. 100 hltr. Tengeri 170 Burgonya 150 hltr.

Marha ártáblázat 1904. június 21-én. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 610—730 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 530—600 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 330—510 k. 1 drb fejős tehén 130—320 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 180—320 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 140—230 k. 1 drb veres borju 26—52 k. 1 db féléves borju 50—86 k. 1 drb egy éves borju 58—120 k. 1 drb két éves borju 80—200 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 110—116 1 pár fél éves sertés 50—64 k. 1 pár egy éves sertés 70—140 k. 1 pár két éves sertés 110—200 1 drb ló 160—260 k. 1 pár ökör bór 40—50 1 pár tehénbőr 28—38 k. 1 pár borjubőr 12—20 k. 1 pár ló bór 10—20 k.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 150 drb. Félhizott 160 drb. 2 évestől feljebb 70 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 150 drb. Süldő 190 drb. Malacz 230 drb. Hizott marha 250 drb. Jármos ökör 520 drb. Fejős tehén 180 drb. Borju 220 drb. Bivaly 9 drb. Juh és kecske 670 drb. Ló 552 drb.

Határidők.

Budapest, jun. 23.

B uza áprilisra	7.88
B uza október	7.86
Tengeri	6.26
Rozs okt.	8.6
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.800

Értéktőzsde

Budapest, jun. 23.

Osztrák hitel	685.50
Magyar hitel	749.50
Allmvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. jun. 23-én.

Magyar aranyjárdék 4%	1.18
Magyar koronajárdék	97.15
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4%	89
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98
Italmérségi jog megváltási kötvény	98.50
Horváth szlapon földterhermentési kötvényt	2.08
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	1.60
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	98.75
Osztrák járadék papirban	99.50
Osztrák járadék papirban	118.80
Osztrák járadék aranyban	99.20
Osztrák korona járadék	1.52
Osztrák államsorsjegyek	16.15
Osztrák magyarban részvény	7.48
Magyar hitelbankrészvény	644.25
Osztrák hitelintézet részvény	636.25
Párisi vista	19.02
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.30
Németbirodalmi márka	289.80
Londoni vista	95
20 márkás arany	23.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

„JEGENYE“

gyönyörű fekvésű gyógyfürdő.

(1600 méter magasan.)

Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Vásártelki vasas Moor-fürdők.

11° Lobogó-fürdők.

Igazgató orvos:

Dr. Kazay Kálmán.

J a v a l v a:

kezdődő tüdőbajosoknak, scrofulózikusoknak, angolkórosoknak csusz, vérszegénység, idegesség ellen.

Prospectust küld

751

a kezelőség.

Hirdetmény.

A

„Nagyvárad Hitebank Részvénytársaság“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-OS** kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

739

AZ igazgatóság.

F e h é r J e n ő

uri és női czipész

Nagyvárad, Fő-utcán lévő Rimanóczy-házban (Fábray-testvérek üzlete mellett).

Van szerencsém a n. é. közönség és a főt. papságnak szives tudomására hozni, hogy egy, a mai kor igényeinek megfelelő

czipész-üzletet

nyitottam. Mint ajánló körülményt, bátorodom felemlíteni, hogy a nagyvárad szakirányu ipariskola czipészszakaszi rajzfeladójá, illetve szaktanítója vagyok továbbá a szakmánál eltöltött sok éven keresztül a külföldön, valamint hazánk nagyobb városában mint főszabász, munkavezető s hasonló minőségben a nagyvárad czipőgyárban is hat évig sikerrel működve magas színvonalon álló szakképzettségem folytán képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni s minden vállalatot a legnagyobb szakértelemmel és műveltséggel végzek.

V e r s e n y á r a k

A főtisztelendő papság és a n. é. közönség támogatását kérve, vagyok tisztelettel

F e h é r J e n ő,

czipész mester.

A „Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság

Nagyvárad, Olaszi

Színház- és Szilágyi-Dezső-utca sarkán (Adorján Emil ház.)

Törlesztéses

jelzálogkölcsönöket nyújt

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre.

A kölcsönöket a legolcsóbb kamattal mellett folyósítjuk és a legrövidebb idő alatt bonyolítjuk le.

A törlesztéses kölcsönöket záloglevél alapján nyújtjuk, azonban a zálogleveleket teljes névértékben számoljuk el, azaz a kölcsön teljes összegben fizettetik ki.

Drága kamatozású kölcsönök helyett olcsóbb kamatozású kölcsönöket bélyeg és illeték mentesen nyújtunk.

Kölcsönöknél hiteles telekkönyvi kivonat, hiteles telekkönyvi birtokiv, esetleg községi becsü bizonyítvány beküldése elengedő.

A „Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

B U T O R O K

modern stylben, gazdag válsztékban, gyár rban.

Szolid, szabott árak!

Guzmann Ferencz

bádogos-mester

Nagy-Körös-utca 8. sz. (Mertz-ház.)

Elvállal:

légszesz-, vízvezeték-berendezéseket, csatornázásokat.

Fürdőszobákat és angol closettek készítését.

800

Mindennemű

bádogos munkálatokhoz, terveket és költségvetéseket díjtalanul készítek.

Házak jókarban tartási vállalata.

Telephonszám: 448.

Szép és finom! Uj és divatos!
Nyári különlegességek!

Batisztok, himzett mollok, delainek, grenadinok,
 ajour-kelmék és igen sok más czikkben valóban
 bámulatra méltó különlegességek érkeztek.

KOVÁCS L. és Társa,

Nagyvárad, Zöldfa-utca. Kolozsvár, Vesselényi-utca.

598

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
 vonalzatok,
 gazdasági nyomtatványok,
 egyházi, községi
 és egyéb
 hivatalos nyomtatványok,
 körlevelek,
 levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
 mindennemű

nyomdai munkákat
 jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számlák, falragaszok,

báli meghívók,
 tánczrendek, étlapok,
 naptárak,
 palaczkfeliratok,
 névjegyek,
 gyászlapok
 stb. a nyomdai szakba
 vágó nyomtatványok
 készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
 raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.